

Leren met biodiversiteit

Bedoeling van de instrumentenkaarten

Instrumentenkaarten zijn een hulpmiddel voor ondernemers om te kijken naar de biodiversiteit op het eigen bedrijf. Hiermee ontstaat een beeld van uw specifieke situatie en bent u beter in staat om de biodiversiteit op uw eigen bedrijf positief te beïnvloeden. Een goed beheerde biodiversiteit kan uw productie ondersteunen en ook kosten besparen. Bijvoorbeeld door bevordering van natuurlijke vijanden die plagen verminderen en van bodemleven dat de plantenvoeding ondersteunt. Om de juiste maatregelen te kunnen nemen zijn de stappen 'zelf kijken' en 'interpreteren' onmisbaar. Daarvoor dienen de instrumentenkaarten.

Inhoud van een instrumentenkaart

Een instrument richt zich op één onderdeel van de biodiversiteit op het bedrijf en volgt de stappen van 'waarnemen', 'beoordelen' naar 'doen'. Per instrument worden de volgende punten kort besproken:

- Doel: wat is het belang van of probleem wat betreft de robuustheid van het bedrijf?
- Werkwijze: waar, wanneer en welke materialen te gebruiken?
- Interpretatie: wat zegt de waarneming over de biodiversiteit op het bedrijf?
- Maatregelen: welke verdere stappen zijn zinvol?

Het onderdeel Interpretatie en Maatregelen is nog niet ver uitgewerkt. Een bruikbaar overzicht van maatregelen staat in het 'Werkboek Ondernemen met Biodiversiteit'.

De vier instrumentenkaarten

Binnen de vele mogelijke waarnemingen die op een bedrijf gedaan kunnen worden, zijn vier belangrijke thema's uitgewerkt als instrumentenkaart. Het zijn eigenlijk vier 'workshops' of activiteiten, waarbinnen een

aantal bij elkaar horende waarnemingen wordt toegepast. De thema's zijn:

- Natuurlijke vijanden: met vangplaten, -bekers en klopmonsters worden predatoren en plagen gevangen; op het bedrijf worden locaties vergeleken.
- Bodemkwaliteit: in profielkuilen worden systematisch kenmerken van de bodem bekeken en vergeleken.
- Graslandsamenstelling: op meerdere percelen wordt in proefvlakken gekeken naar de samenstelling, structuur en het voorkomen van indicatoren.
- Koesselectie/fokkerij: waarop kunt u letten bij de selectie van koeien en stierkeuze, om een duurzame robuuste vee-stapel te krijgen?

Door meerdere instrumentenkaarten te gebruiken, krijgt u een meer omvattend beeld van de biodiversiteit op uw bedrijf. Bovendien kunnen waarnemingen met verschillende instrumenten elkaar versterken.

Hoe gebruiken?

Het toepassen van een instrument gebeurt in het veld of in de stal, terwijl er ook gebruik gemaakt wordt van kennis en eventueel ook van de gegevens uit de bedrijfsadministratie. De instrumenten zijn op kaarten uitgewerkt die u in het veld kunt gebruiken. Voor sommige instrumenten is het handig als een expert/begeleider aanwezig is en met andere kunt u zelfstandig of met een groepje aan de slag.

Aan de slag!

Wilt u weten hoe het staat met de biodiversiteit op uw bedrijf en wilt u ook een idee krijgen over de gevolgen hiervan voor de robuustheid van uw bedrijf? Dan hebt u veel aan waarnemingen op uw bedrijf met de instrumentenkaarten, kijkend met uw eigen ogen.

